

Sygn. akt I.Ca 418/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska
Sędziowie:	SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Cezary Olszewski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **I. Z.**

przeciwko A. B.

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego A. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Olecku

z dnia 30 września 2014r., sygn. akt III RC 191/14

Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala.

Sygn. akt: I. Ca. 418/14

UZASADNIENIE

I. Z. wystąpiła z pozwem przeciwko A. B., w którym domagała się zasądzenia alimentów na jej rzecz w kwocie po 500 złotych miesięcznie począwszy od dnia 1 lipca 2014 roku, płatnej do jej rąk, do dnia 5-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności każdej raty.

Pozwany A. B. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 30 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt: III RC 191/14 Sąd Rejonowy w Olecku III Wydział Rodzinny i Nieletnich zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 5 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności każdej raty do rąk powódki, poczynając od dnia 09.07.2014 r., a w pozostałym zakresie oddalił powództwo. Ponadto odstąpił od

obciążania pozwanego kosztami postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa oraz wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy wynika, że I. Z. i A. B. zawarli związek małżeński w dniu 22 maja 2002 roku w O.. W dniu (...) urodziła się ich córka M. B..

Do miesiąca maja 2012 roku A. B. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w O., gdzie zarabiał około 2.500 złotych miesięcznie i skąd zwolnił się za porozumieniem stron. Do dnia 21 czerwca 2012 roku strony zamieszkiwały razem we wspólnym stanowiącym ich własność mieszkaniu, a następnie A. B. wyprowadził się na 2 miesiące do swoich rodziców.

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2012 roku w sprawie III RC 177/12 Sąd Rejonowy w Olecku zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej alimenty w wysokości po 400 złotych miesięcznie. Pod koniec 2012 roku I. Z. (wówczas B.) wyprowadziła się z córką do swoich rodziców.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie I C 670/12 małżeństwo rodziców małoletniej zostało rozwiązane przez rozwód z winy A. B., wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią powierzono matce, ograniczając ją A. B. do prawa interesowania się stanem zdrowia, edukacją oraz wyborem zawodu córki, ustalając miejsce pobytu małoletniej przy matce. Sąd jednocześnie ustalił kontakty A. B. z małoletnią córką M. B. dwa razy w miesiącu w pierwszy i trzeci piątek miesiąca, z możliwością jej zabierania poza jej miejsce zamieszkania od godz. 15:00 do 18:00 w obecności kuratora sądowego. W chwili orzekania rozwodu małoletnia wraz z matką mieszkały wraz z rodzicami I. Z. na Osiedlu (...) w O..

Powódka pozostawała wówczas bez pracy, ze względu na likwidację jej zakładu pracy i otrzymywała zasiłek dla bezrobotnych w kwocie 660 złotych, który w całości przeznaczala na spłaty w związku z zadłużeniem kredytowym w banku, gdzie miesięczna rata kredytu hipotecznego wynosiła około 800 złotych. W celu uzyskania środków na utrzymanie swoje i dziecka I. Z. podejmowała się sezonowych prac dorywczych na terenie Niemiec.

Kredyt hipoteczny, który spłaca powódka, został zaciągnięty przez strony w 2009 roku na okres 40 lat i na dzień w/w wyroku istniało już zadłużenie z tytułu braku spłat. I. Z. spłacała również kredyt konsolidacyjny w racie miesięcznej 530 złotych, który został zaciągnięty na spłatę wcześniejszego zadłużenia A. B.. W zaspokajaniu usprawiedliwionych potrzeb I. Z. i jej małoletniej córki, pomagali jej rodzice.

Pozwany A. B. zarówno w dacie wydania orzeczenia w sprawie III RC 177/12 Sądu Rejonowego w Olecku jak i orzeczenia w sprawie I C 670/12 Sądu Okręgowego w Suwałkach miał status osoby bezrobotnej. Otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych. Był zdrowy. Jego majątkiem było objęte majątkową wspólnością małżeńską mieszkanie oraz użytkowany przez niego samochód marki A. (...) z 1996 roku produkcji. Zajmował się pomocą w handlu samochodami i handlem samochodami, uzyskując w ten sposób dość znaczny dochód. W dacie ówczesnego wyrokowania pozwany był prawomocnie skazany za przestępstwo przeciwko rodzinie na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby 3 lat w sprawie II K 47/12.

Aktualnie I. Z. ma 36 lat. Z zawodu jest krawcową. W miesiącu lipcu 2014 roku rozstała się ona ze swoim aktualnym partnerem, a następnie w miesiącu sierpniu 2014 roku rozwiązała umowę o pracę w (...) w O., gdzie była zatrudniona i wyjechała wraz ze swoją córką M. do (...).

Córka stron M. B. ma obecnie 11 lat i 10 miesięcy, jest uczennicą klasy 6 szkoły podstawowej. Jest zdrowa. W (...)uczęszcza do szkoły podstawowej z językiem wykładowym angielskim i polskim.

Powódka jest legalnie zatrudniona w hotelu na terenie (...) i uzyskuje zarobki, które wystarczą na utrzymanie jej i dziecka oraz spłatę zadłużenia powstałego w Polsce jeszcze w trakcie małżeństwa z pozwanym, w tym powstałego z tytułu kredytu mieszkaniowego. W (...) powódka wraz z małoletnią mieszkają na stacji. Wyjazd do (...) ma charakter czasowy, jednakże data powrotu I. Z. wraz z małoletnią do Polski nie jest znana. Mieszkanie stanowiące współwłasność I. Z. i pozwanego A. B. zostało sprzedane przez komornika w drodze licytacji, w związku z czym po spłacie części

długów pozostanie jeszcze zadłużenie w wysokości około 80 tysięcy złotych. Do kwietnia 2015 roku zostanie spłacona pożyczka zaciągnięta w czasie małżeństwa stron, gdzie łączna miesięczna rata wynosi około 500 zł. Powyższą pożyczkę spłacała I. Z. z pomocą rodziny, gdyż ich poręczycielem był jej brat R. Z..

Pozwany aktualnie ma 36 lat. W okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2014 roku, był zatrudniony na stażu z (...) (...) w O. u swojej konkubiny I. S.. W związku ze stażem otrzymuje z (...) w O. stypendium w wysokości 988,40 złotych, które w części jest zajęte w związku z egzekucją komorniczą alimentów. Po potrąceniach egzekucyjnych do wypłaty pozostaje mu kwota około 400 złotych miesięcznie. Od maja 2012 r. nie pracuje legalnie. Wcześniej pracował w (...) w O. i umowa została rozwiązana za porozumieniem stron na jego wniosek, który złożył ze względu na konflikt z przełożonym. Wówczas, do chwili, kiedy I. Z. wyprowadziła się od niego wraz z córką utrzymywali się ze zgromadzonych na jego koncie bankowym oszczędności. W chwili zasądzenia alimentów nie pracował, jednakże handlował samochodami, które sprowadzał z (...). Pozwany posiada wykształcenie zawodowe. Z zawodu jestem tokarzem, jednakże w tym zawodzie nigdy nie pracował. Jest zdrowy, nie cierpi na żadne dolegliwości. Aktualnie odbywa karę jednego roku ograniczenia wolności. Karę wykonuje na rzecz (...) w O. i do „odpracowania” pozostało mu 90 godzin. Wykonywanie kary zakończy w miesiącu lutym 2015 r. Wobec pozwanego zarządzono również wykonanie dwóch kar pozbawienia wolności w łącznym wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Decyzje te są ostateczne.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że żądanie zasądzenia alimentów przez powódkę od pozwanego wymaga spełnienia następujących przesłanek: wykazanie, że sytuacja materialna powódki uległa istotnemu pogorszeniu (art. 60 § 2 k.r.o.), żądanie odpowiadałoby zasadom współżycia społecznego (art. 144¹ k.r.o.), zaś możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego pozwalałyby uczestniczyć w kosztach związanych z utrzymaniem powódki (art. 135 § 1 k.r.o.). W kontekście tych wytycznych wskazał, że sytuacja powódki uległa pogorszeniu w wyniku rozwodu. W trakcie trwania małżeństwa, do czasu wspólnego zamieszkiwania stron wszelkie opłaty związane z utrzymaniem rodziny, strony ponosiły wspólnie. Pozwany w głównej mierze pokrywał koszty związane z utrzymaniem domu i córki, jak również spłatą kredytów. Po rozwiązaniu małżeństwa I. Z. samodzielnie musiała pokrywać koszty utrzymania siebie i dziecka, jak również spłacać jeden z kredytów, zaciągnięty w niższej wysokości, jak również zaprzestając spłat kredytu hipotecznego i kosztów utrzymania mieszkania, w którym pozostał pozwany, a które wcześniej regulowane były przez nich oboje. Spłata kredytu, którego miesięczna rata wynosi około 500 złotych, jest obecnie znacznym obciążeniem jej budżetu domowego przed wyjazdem do (...) powódka uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości około 1.800 złotych netto. W związku z zajęciem jej wynagrodzenia w toku egzekucji komorniczej do wypłaty postawiła jej jedynie kwota około 1.100 złotych, z której uiszczala ratę kolejnego kredytu w kwocie około 500 złotych miesięcznie, a tylko pozostała kwotę 600 złotych oraz alimenty w wysokości 400 złotych wypłacane z funduszu alimentacyjnego na małoletnią M. B. mogła przeznaczyć na zaspokojenie części usprawiedliwionych potrzeb swoich i dziecka.

Analizując sytuację materialną pozwanego Sąd Rejonowy wskazał, że obecnie nie ma on stałego źródła dochodu, a jedynie do 30 września 2014 roku otrzymywał on stypendium stażowe w wysokości 988,40 złotych z którego to potrącane były przez komornika świadczenia alimentacyjne na dziecko. Pozostaje on w konkubinacie zamieszkując u konkubiny i będąc na jej utrzymaniu. Nadal zajmuje się sprowadzaniem i sprzedażą samochodów. Nie partycypuje w kosztach spłaty zaciągniętych w trakcie trwania małżeństwa kredytów, chociaż po ustaniu małżeństwa zakupił wraz ze znajomym samochód osobowy za 2000 Euro, który nie jest na niego zarejestrowany. Z uwagi na nieuiszczanie wszystkich opłat za mieszkanie, doprowadził do licytacji mieszkania w toku postępowania egzekucyjnego.

Zdaniem Sądu Rejonowego, pozwany jako człowiek stosunkowo młody (36 lat), zdrowy i dyspozycyjny nie wykorzystuje we właściwy sposób swoich możliwości zarobkowych, nie poszukuje legalnej dorywczej pracy, która mogłaby przynieść mu dochód w granicach nie mniejszych niż ostatnia legalna praca w (...)w O., tj. około 2.500 złotych netto, a który to dochód pozwoliłby mu na regulowanie zarówno zobowiązań alimentacyjnych wobec małoletniej córki, jak i partycypowanie w spłacie zadłużenia kredytowego, przynajmniej do wysokości 500 złotych, a co za tym idzie pokrywania w takim zakresie kosztów utrzymania powódki, bez szkody dla kosztów własnego utrzymania.

Okoliczność, że pozwany aktualnie wykonuje wobec niego karę ograniczenia wolności i obawia się, że zostanie osadzony w jednostce penitencjarnej nie wpływa na ocenę jego możliwości zarobkowych. W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powódki jest co do zasady i wysokości słuszne.

Uwzględniając sytuację pozwanego, Sąd I instancji przyjął, że żądanie powódki, nie spowoduje po jego stronie niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb. Po uregulowaniu zobowiązania alimentacyjnego na dziecko (poprzednio 400 złotych, a obecnie 600 złotych), jak również zasądzonych na rzecz powódki alimentów w wysokości 500 złotych winno mu pozostać, przy przyjęciu, że wykorzysta on swoje możliwości zarobkowe co najmniej 1.400 złotych miesięcznie. Zdaniem Sądu Rejonowego poszukiwanie pracy przez pozwanego nie jest ograniczone ze względu na jego dyspozycyjność jedynie do lokalnego, trudnego rynku pracy, skoro nawet bez podejmowania pracy dorywczej trudnił się i trudni sprowadzaniem na sprzedaż samochodów z zagranicy.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. i art.102 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Natomiast o rygorze natychmiastowej wykonalności orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Powyższy wyrok w zakresie pkt I i IV zaskarżył pozwany A. B., zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że:

a) sytuacja powódki pogorszyła się w istotny sposób po orzeczeniu rozwodu w sytuacji, gdy z przedstawionych Sądowi dokumentów oraz wyjaśnień pełnomocnika powódki wynika, że sytuacja I. Z. poprawiła się, wyjechała ona za granicę, ma lepiej płatną pracę, uzyskuje zarobki wystarczające na utrzymanie siebie i córki oraz spłatę istniejącego zadłużenia kredytowego,

b) pozwany jest w staniełożyć na powódkę I. Z. alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie, w sytuacji gdy przedstawione dokumenty, tj. zaświadczenie o wysokości zarobków pozwanego i jego zeznania wskazują, że pozwany odbywał staż do dnia 31.10.2014 r. i aktualnie jest osobą bezrobotną aktywnie poszukującą pracy.

Mając na względzie powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz obciążenie strony powodowej kosztami postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest uzasadniona.

W ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy, którym Sąd I instancji dysponował w niniejszej sprawie, uprawnia do odmiennej oceny stanu faktycznego i wyciągnięcia odmiennych wniosków.

Poza sporem pozostawała okoliczność, że strony były małżeństwem przez okres 11 lat. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie o sygn. akt: I. C. 670/12, małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z winy męża. Na dzień orzekania rozwodu powódka pozostawała bez pracy i otrzymywała zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 660 zł miesięcznie, a pozwany osiągał wynagrodzenie za pracę w Spółdzielni (...) w O. w wysokości ok. 2.500 zł miesięcznie – a więc dochody małżonków oscylowały w granicach kwoty 3.000 zł miesięcznie. Od czasu orzeczenia rozwodu minęło ok. 2 lat i w tym czasie powódka podjęła legalną pracę za granicą. Jakkolwiek powódka nie przedstawiła żadnych dowodów na ustalenie jej sytuacji majątkowej i materialnej, to jednak można przyjąć w świetle podjęcia zatrudnienia za granicą, że uległa ona poprawie w stosunku do tej jaka istniała przed rozwodem. Natomiast w tym czasie pozwany jest osobą bezrobotną, do września 2014 r. otrzymywał stypendium w kwocie 988,40 zł miesięcznie i aktualnie pozostaje na utrzymaniu swojej konkubiny.

W świetle takich ustaleń trafnie uznał Sąd Rejonowy, że żądanie powódki należy rozpoznawać w oparciu o przepis art. 60 § 1 k.r.o.

Zebrany jednakże materiał dowodowy wbrew stanowisku Sądu orzekającego nie daje podstaw do uwzględnienia roszczeń powódki. Dla uwzględnienia żądania na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. niezbędnym jest, by to właśnie rozwód pociągał za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Ujawnienie się zatem wskazanych w tym przepisie skutków nawet po wielu latach od orzeczenia rozwodu może uzasadniać uwzględnienie powództwa na podstawie cytowanego przepisu, ale tylko wówczas, jeśli zostanie ustalone, że wspomniane skutki są następstwem rozwodu, a nie zostały spowodowane innymi przyczynami.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie można przyjąć, że sytuacja majątkowa i materialna powódki uległa pogorszeniu i pozostaje w związku przyczynowym z orzeczonym ok. 2 temu rozwodem. Główną przyczyną takiego stwierdzenia jest brak dowodów na poparcie twierdzeń powódki, pomimo iż ciężar dowodu na niej spoczywał (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego zatem nie zostały spełnione przesłanki wymienione w art. 60 § 2 k.r.o., a w szczególności nie można przyjąć, że to właśnie rozwód spowodował istotne pogorszenie sytuacji materialnej powódki.

Z tych przyczyn zaskarżony wyrok podlegał zmianie stosownie do przepisu art. 386 § 1 k.p.c., a powództwo podlegało oddaleniu.